

בבלי קידושין כה ע"ב שו" 6 ("מתני") – כו ע"א שו" 1 ("זמורות")

דף עבודה לסיכום הסוגיא

1. באילו מדרכי הקניין ניתן לקנות בהמה גסה לדעת ר"מ ור"א במשנה, ולפי דעת רב ב"קמחוניא"?
ר"א ור"מ: _____; רב: _____
2. אילו שתי בעיות מזהה שמואל בדעת רב?
_____
3. כיצד מיישבת הגמרא את הבעיה הראשונה?
_____
4. לדעת ר' שמעון בברייתא באיזו דרך ניתן לקנות בהמה גסה?
_____
5. מה הקושי שמציב רב יוסף כנגד דעת ר' שמעון?
_____
6. ציינו את האפשרויות השונות שמציעים האמוראים על מנת ליישב את הקושי הזה:
אביי 1: _____; אביי 2: _____
_____ ; ר' זירא: _____ ;
סתם הגמרא: "בחבילי זמורות", הסבירו: _____

תוספות ד"ה "בהמה גסה נקנית במסירה (1):

7. כיצד מתבצע קניין מסירה לדעת רש"י ולדעת ר' יצחק בן מאיר (ריב"ם)? מה הראיה הלשונית לפירוש זה?
_____
8. מדוע פירוש זה קשה לר"י (=ר' יצחק מדפייר, אחיינו של ריב"ם)? וכיצד לדעתו מתבצע קניין זה?
_____
9. התוספות מציינים שלוש ראיות לפירוש הר"י, הסבירו אותן:
  - המשתמע מלשון הרשב"ם: _____
  - המשתמע מהמחלוקת במסכת ב"ב: שני אמוראים חלוקים, אחד אומר שספינה נקנית במסירה ואחד אומר שנקנית במשיכה. הגמרא מעמידה את המחלוקת במקרה שבו אדם מסר בלשון "לך משוך וקניי", במקרה זה מי שאומר שספינה נקנית במסירה, לשון זו מועילה. לעומת זאת, מי שסובר שספינה נקנית במשיכה, דורש שהקונה יבצע פעולה של משיכה, ואין בלשון זו כדי לסיים את הקניין. התוספות מסיקים מכאן שמסירה איננה פעולה פיזית של העברה מיד ליד, שאם כן מדוע מי שסובר שספינה נקנית במשיכה לא יכשיר את הקניין?
  - המשתמע מהלשון "לך חזק וקניי": _____

תוספות ד"ה בהמה גסה נקנית במסירה (2):

10. לפי פירוש רש"י לדברי המשנה "בהמה גסה נקנית במסירה", האם היא נקנית במשיכה? מה משתמע מפירוש זה ביחס להירארכיה שבין שתי דרכי הקניין הללו?
_____

לפי פירוש זה, מה מחדש רב, ומה הקושי שמעלה שמואל כנגדו? _____

11. התוספות טוענים שפירוש זה קשה ומציבים ארבע טענות כנגדו, הסבירו:

• המשנה במסכת בבא מציעא מציגה מקרה של שני בני אדם - אחד רוכב על בהמה ואחד מנהיג אותה, וכל אחד מהם טוען שהוא מצא אותה. הדין במקרה הזה היא שהם חולקים ביניהם את שווייה. מדוע התוספות מסיקים מכאן שבהמה נקנית במשיכה? _____

• דעת שמואל במסכת בבא מציעא: _____

• בסוגיא שלנו הגמרא שואלת "פיל לר' שמעון במה יקנה?", התוספות טוענים שלפי פירוש רש"י למשנה, היה צריך לשאול שאלה דומה בקשר לקניין של בהמה גסה מנכסי הגר¹ או במקרה של מציאה, העובדה ששאלה זו לא נשאלה היא עדות לכך שפירוש רש"י אינו נכון. מהי השאלה? _____

_____ כיצד התוספות מציעים ליישב את הקושיא הזאת? _____

• סתירה בדעת ר' אליעזר - הסבירו: _____

12. כיצד, אם כן, מציע הר"י לפרש את המשנה? _____

מושגים:

מסירה - צורת קנין בבעלי חיים. המוכר מוסר את הבהמה ללוקח והוא אוזזה באוכף שעליה או בשערה ובכך נקנית לו הבהמה. המסירה אינה מיד ליד. לשיטת חלק מהמפרשים התוקף של המסירה נובע מההרשאה בעל פה של המוכר לקונה "לך חזק וקני".

משיכה - הזזת חפץ או בעל חיים ממקומו כצורת קנין מטלטלין ובהמה. צורת קניין חזקה יותר ממסירה, אם כי אינה תקפה ברשות הרבים.

הגבהה - צורת קניין במטלטלין על ידי הגבהת חפץ מן הקרקע. הגבהה קונה בכל מרחב.

חליפין - צורת קנין בדרך של החלפת נכס בנכס. לדוג' - החליף פרה בחמור או יין בשמן, כין שמשך האחד או הגביה - קנה השני את המטלטלין האחרים בכל מקום שהם אף על פי שעדיין לא משכם. צורה זו תקפה גם לקניין של נכסים שיש להם אחריות (קרקעות למשל...).

שימו לב! קניין בכסף ובשטר פועל רק בנכסים שיש להם אחריות. לעומת זאת, קניית מטלטלין בכסף דורשת השלמה באחת הדרכים המצוינות לעיל.

בהצלחה!

¹ גר שמת ללא יורשים, כל אדם המחזיק בנכסיו זוכה בהם. על מנת שנכסי הגר יעברו לבעלות האדם עליו לבצע אחת מדרכי הקניין הרלוונטיות לאותו נכס.